

Aanbevelingen

We doen zeven aanbevelingen om de aanpak van drukke en de leefbaarheid te verbeteren. Vier aanbevelingen hebben betrekking op het vergroten van de kennis over de problematiek en mogelijke oplossingen daarvoor. Twee aanbevelingen gaan over het bepalen van de koers. Ten slotte formuleren we nog een aanbeveling voor een betere organisatie, waarbij het vooral gaat om de versteviging van de positie van het team Stad in Balans.

Kennis vergroten

Verhouding tussen kosten en opbrengsten van bezoekers aan de stad is niet voldoende bekend. De opbrengsten van de bezoekers aan de stad in termen van werkgelegenheid en bestedingen zijn relatief eenvoudig inzichtelijk te maken. Over de kosten die gepaard gaan met toenemende bezoekersaantallen is echter minder bekend. Uit ons onderzoek blijkt dat overlast door bezoekers van invloed is op de waardering van drukke in de stad en op de leefbaarheid in de woonbuurt. Wanneer grenzen overschreden worden en wanneer de toeristische draagkracht aan haar limiet zit, is evenwel niet bekend.

Aanbeveling 1: Breng de kosten en opbrengsten van bezoekers aan de stad beter in beeld

Om goed geïnformeerde keuzes te kunnen maken is het van belang dat kosten en opbrengsten van de bezoekers aan de stad goed in beeld zijn. Bij het in kaart brengen van de kosten van bezoekers is het nuttig om expliciet aandacht te besteden aan de (toeristische) draagkracht. Niet alleen van de stad als geheel, maar ook van specifieke gebieden die veel bezoekers trekken.

Onvoldoende uitwerking van de aanpak van en samenhang tussen experimenten

Het college heeft de keuze gemaakt om via experimenten informatie te verzamelen

voor het nemen van potentieel ingrijpende maatregelen. Dat vinden we een goede werkwijze. Echter, de huidige vorm van de experimenten, als middel om maatregelen uit te proberen, is weinig doordacht. De relatie tussen de aanpak van het experiment en het beoogde doel is onvoldoende concreet beschreven. De doelen zijn diffuus en beoogde resultaten zijn niet gespecificeerd. Daarnaast richten de meeste experimenten zich niet op de grootste knelpunten in de stad en is er weinig samenhang tussen de experimenten. Bovendien is van tevoren niet nagedacht over de vraag hoe aan succesvolle experimenten meteen een vervolg kan worden gegeven. Daarvoor moet een apart traject van besluitvorming en financiering worden gevolgd, en dat kost tijd.

Aanbeveling 2: Besteed meer aandacht aan de aanpak van, de samenhang tussen en de opvolging van experimenten

Dit betekent dat naast het verbeteren van de aanpak van afzonderlijke experimenten ook helder moet worden gemaakt welk gemeenschappelijk doel met de gezamenlijke experimenten wordt nagestreefd. Op die manier komt er meer onderlinge samenhang tussen experimenten en wordt er meer eenduidig gewerkt aan de oplossing van het balans vraagstuk. Verder is het van belang om al vooraf na te denken over de opvolging van succesvolle experimenten, zodat er niet onnodig kostbare tijd wordt verloren bij het structureel maken van maatregelen.

Overlast door bezoekers van invloed op leefbaarheid

Uit ons onderzoek blijkt dat vooral de overlast door bezoekers van invloed is op de waardering van drukte in de stad en de leefbaarheid in de woonbuurt. Het is daarom van belang dat er grondig onderzoek wordt gedaan naar mogelijkheden om overlast door bezoekers te beperken. Leden van ons burgerpanel vinden dat de gemeente te weinig handhaaft op verschillende vormen van overlast. Prioriteiten die het burgerpanel aanwijst zijn handhaving op overlast van toeristische verhuur, verkeers en

parkeeroverlast. Zij wijzen echter ook op andere mogelijke maatregelen, die meer liggen in de sfeer van het voorkomen van drukte en overlast, zoals het beperken van de instroom van bezoekers, het beperken van fietsverhuur aan toeristen, het uitsluiten van bepaalde gebieden voor evenementen en het beïnvloeden van verkeersgedrag. Door succesvol beleid gericht op het bestrijden van overlast van bezoekers kan de toeristische draagkracht van de stad of in een gebied worden vergroot. Tegelijkertijd worden de grenzen van toeristische draagkracht sneller bereikt wanneer overlast ernstig wordt.

Aanbeveling 3: Vergroot de kennis over het effectief bestrijden van overlast door bezoekers

Handhaving is slechts één manier om de overlast te bestrijden. Er zijn echter ook andere en wellicht meer succesvolle maatregelen denkbaar variërend van het beperken van de stroom bezoekers, het verbieden van bepaalde activiteiten en gedragsbeïnvloeding van bezoekers.

Burgers zijn een bron van informatie

Het onderzoek onder ons burgerpanel laat zien dat veel bewoners vinden dat de gemeente onvoldoende doet aan het oplossen van het vraagstuk. Maar weinigen vinden dat de gemeente ze voldoende betreft bij plannen om de gevolgen van drukte in de stad aan te pakken. Daarnaast zien we ook dat ongeveer een derde van ons panel wel eens een melding of klacht over overlast in de buurt bij de gemeente heeft gedaan. Ook zien we dat veel panelleden suggesties hebben voor de mogelijke oplossing van het probleem. Kortom, er is veel informatie bij burgers beschikbaar over de aard van de problematiek en mogelijke oplossingen.

Aanbeveling 4: Maak meer gebruik van informatie bij burgers over het soort problemen en over ideeën voor mogelijke oplossingen

Iedere bewoner, ondernemer, bezoeker of in Amsterdam werkende heeft een eigen verhaal over drukte en velen hebben negatieve ervaringen met drukte en overlast. Ze hebben vaak ideeën of voorstellen over hoe deze op te lossen en kunnen daarbij in hun eigen woonomgeving specifieke knelpunten aanwijzen. De informatie die burgers aandragen kan ook een beter licht werpen op de toeristische draagkracht van de stad. Denk daarbij bijvoorbeeld ook aan de meldingen en klachten van burgers bij diverse gemeentelijke loketten.

Koers bepalen

Aansluiting tussen de visie en recent beleid

Het college ontwikkelde begin 2015 een visie over de toekomst van de stad – Stad in Balans - waarin Amsterdam als gastvrij, economisch sterk en aantrekkelijk werd neergezet. Er is inmiddels meer oog voor de mogelijke negatieve neveneffecten van de groei. Dat blijkt onder meer uit: het hotel- en evenementenbeleid, de gestopte promotie van de stad in het buitenland en voornemens om de cruiseterminal in Amsterdam te verplaatsen. Hiermee beginnen het nieuwe beleid en de in Stad in Balans neergelegde visie uit elkaar te lopen. Dat creëert onduidelijkheid over de koers. De hiervoor geformuleerde aanbevelingen gericht op het vergroten van kennis brengen het gevaar met zich mee dat belangrijke keuzes bij het bepalen van de koers worden uitgesteld. De noodzaak van een doortastende aanpak wordt steeds nadrukkelijker naar voren gebracht. Het onderwerp leeft onder de bevolking, speelt in de media en wordt ook regelmatig politiek geagendeerd. Het is ook zichtbaar in recente meer op de aanpak van negatieve effecten van groei gerichte beleidskeuzes. In dit kader is het van belang dat de visie van de gemeente op balans in de stad en de beleidsplannen die aan dit thema raken op elkaar aan blijven sluiten. Een actuele visie biedt houvast bij nieuw te ontwikkelen beleid en de aanpassing van bestaand beleid.

Aanbeveling 5: Heroverweeg de visie op het thema balans in de stad en pas deze periodiek aan

Bij deze aanbeveling gaat het om het regelmatig bijstellen van de visie op basis van aanwezige kennis over het probleem en de mogelijke oplossingen. Omdat nieuwe beleidsplannen al niet meer helemaal aansluiten bij de visie en de problemen doortastendheid vergen, is daar nu al reden voor. Daarnaast zal het systematisch verzamelen van informatie over het probleem en de mogelijke oplossingen – daar gaan onze eerste vier aanbevelingen over - het waarschijnlijk noodzakelijk maken de visie periodiek te herzien.

Huidige doelen en streefwaarden bieden weinig houvast

De doelen om de stad in balans te brengen zijn nog onvoldoende concreet geformuleerd. Dit geldt zowel voor het stedelijke beleidskader als voor de gebiedsplannen van de bestuurscommissies. Daarmee bieden ze onvoldoende houvast om gericht te kunnen sturen op de nog te verwachten toename van de drukte. De doelen zijn nog niet specifiek, meetbaar en tijdgebonden gemaakt en er is bovendien nog geen uitvoering gegeven aan de door het college in Stad in Balans gedane toezegging om indicatoren te ontwikkelen waarmee kan worden gemonitord en gestuurd.

Aanbeveling 6: Formuleer concrete doelen, indicatoren en streefwaarden om de balans in de stad te monitoren en te bewaken en pas ze bij veranderende omstandigheden indien nodig aan

Deze aanbeveling vraagt om een zodanige formulering van doelen en streefwaarden dat ze houvast bieden bij het maken van ingewikkelde keuzes en het sturen op gewenste en ongewenste ontwikkelingen. Ze moeten ook meer duidelijkheid creëren voor de burger waardoor de burger gericht kan meedenken over passende oplossingen. Daarbij is het van belang dat doelen, indicatoren en streefwaarden zowel aan de opbrengsten- als aan de kostenkant van het toerisme worden geformuleerd.

Net als bij de visie geldt dat doelen, indicatoren en streefwaarden bij het vergaren van nieuwe inzichten en nieuwe ontwikkelingen indien nodig moeten kunnen worden aangepast.

Organisatie verbeteren

Positie van team Stad in Balans heeft onvoldoende aandacht

De invloed van het team Stad in Balans op nieuwe beleidsplannen is weinig zichtbaar.

Het team kan niet dwingend adviseren en de stadsdeelorganisaties hebben weliswaar contact met het team, maar dit leidt niet tot herkenbare 'balansmaatregelen' in de gebiedsplannen. De relatief beperkte invloed en impact van de aanpak van het team hangt samen met de geringe capaciteit en de bevoegdheden van het team. De aanpak van een urgent en complex vraagstuk als het regisseren van de huidige en toekomstige groei in relatie tot drukte en leefbaarheid vraagt om een sterke organisatie. Gegeven de veelheid aan stakeholders op veel verschillende beleidsterreinen is een sterke positie van het team een noodzakelijke voorwaarde voor het succesvol uitvoeren van het beleid.

Aanbeveling 7: Verstevig de positie van het team Stad in Balans

Door de positie van de het team Stad in Balans te verstevigen kan het team beter invulling geven aan een aantal cruciale taken in het beleid, waaronder een grotere rol bij de beleidsvoorbereiding, het bewaken van de integraliteit, het bevorderen van kennisdeling en het sturen op de uitvoering.